

EFEE

FEDERAȚIA EUROPEANĂ
A ANGAJATORILOR DIN
EDUCAȚIE

COMITETUL SINDICAL EUROPEAN PENTRU
EDUCAȚIE – COMITE SYNDICAL EUROPEEN
DE L'EDUCATION

Declarația comună a ETUCE/EFEE cu privire la

prevenirea și combaterea riscurilor și pericolelor psihosociale din sectorul educației

În perioada 2014–2016, partenerii sociali europeni din sectorul educației din cadrul EFEE (Federația Europeană a Angajatorilor din Educație) și ETUCE (Comitetul Sindical European pentru Educație), au implementat în comun proiectul *Partenerii sociali promovează locuri de muncă decente în sectorul educației pentru o viață profesională mai sănătoasă*. Acest proiect este susținut de Comisia Europeană.

Asumându-și angajamentul pentru îmbunătățirea calității în sectorul educației prin promovarea succesului în procesul de predare și învățare, EFEE și ETUCE doresc să accentueze importanța unui mediu de muncă decent și impactul considerabil al locurilor de muncă sănătoase și sigure asupra bunăstării mintale și a sănătății persoanelor care activează și studiază în instituțiile de învățământ de toate nivelurile, vizând atât personalul didactic, cât și nedidactic care activează în sectorul educațional (învățământul preșcolar, primar, secundar, învățământul și formarea profesională, învățarea în rândul adulților și învățământul superior și cercetarea). EFEE și ETUCE susțin crearea unui mediu în care elevii și studenții să poată studia, iar profesorii și întregul personal din sectorul educațional să-și poată efectua activitățile în medii pozitive, sănătoase și sigure.

Pentru a introduce o schimbare de durată în mediul educațional, acțiunile de determinare și consolidare a valorilor fundamentale în școli (de ex. respect reciproc, spirit civic și democratic) trebuie să înceapă de la învățământul preșcolar și să implice toate părțile interesate din educație, partenerii sociali, directorii de școli, profesorii, elevii și părinții. Astfel, investițiile de durată și orientate pentru educația și formarea de calitate sunt necesare la toate nivelurile pentru a asigura că instituțiile educaționale sănătoase și sigure furnizează o educație de calitate.

Pe parcursul celor doi ani ai inițiativei și în cadrul activităților desfășurate, partenerii sociali europeni din sectorul educație au recunoscut că pericolele psihosociale și stresul la locul de muncă implică riscuri considerabile în sectorul educațional, prin urmare abordarea acestora este o prioritate pentru membrii săi la nivel național, regional și local.

Potrivit Agenției Europene pentru Securitate și Sănătate în Muncă (EU-OSHA), riscurile psihosociale sunt generate de conceperea, organizarea și gestionarea precară a activității, precum și de un context social necorespunzător la locul de muncă și pot avea efecte negative pe plan psihologic, fizic și social, precum stresul la locul de muncă, epuizarea sau depresia. Este important să nu se confunde riscurile psihosociale, precum volumul de muncă excesiv, cu mediul de lucru care, deși ar putea fi deosebit de stimulator și uneori provocator, este totuși favorabil și permite directorilor de școli, profesorilor și altor membri ai personalului didactic, bine pregătiți și motivați, să își realizeze cât mai bine sarcinile de serviciu. Un mediu psihosocial favorabil îmbunătățește performanțele și dezvoltarea personală, precum și bunăstarea psihică și fizică a directorilor de școli, a profesorilor și a altor membri ai personalului didactic.

Directorii de școli, profesorii și alți membri ai personalului didactic sunt expuși stresului când nu reușesc să facă față solicitărilor prea mari de la locul de muncă. Pe lângă problemele de sănătate psihică, directorii de școli, profesorii și alți membri ai personalului didactic care se confruntă cu un stres prelungit pot dezvolta ulterior probleme grave de sănătate fizică, de exemplu afecțiuni cardiovasculare sau musculo-scheletice.

La nivelul organizației, printre efectele negative se numără performanța generală (profesională) slabă, creșterea absenteismului și a prezentei prelungite (prezența directorilor de școli, a profesorilor și a altor membri ai personalului didactic la locul de muncă când sunt bolnavi și nu își pot îndeplini în mod eficient sarcinile de serviciu) și creșterea numărului de accidente și vătămări. Absențele tind să fie mai lungi decât cele care au la bază alte cauze, iar stresul la locul de muncă poate să contribuie și la creșterea ratei de pensionare anticipată. Conform estimărilor, costurile suportate de angajatori și de întreaga societate sunt considerabile, ridicându-se la miliarde de euro la nivel național.

Conștientizând impactul negativ considerabil al riscurilor psihosociale asupra persoanelor, organizațiilor, instituțiilor educaționale și societăților în general, prezenta declarație se bazează pe orientările practice comune cu privire la *Modul de promovare a inițiativelor comune ale partenerilor sociali la nivel european, național, regional și local pentru prevenirea și combaterea pericolelor psihosociale în sectorul educațional*, convenite de EFEE și ETUCE. Partenerii sociali naționali din sectorul educației au adus modificări și au discutat despre orientările și implementarea acestora în cadrul a două seminarii regionale de instruire și la conferința de încheiere a proiectului.

Scopul sondajului online privind *promovarea locurilor de muncă decente în sectorul educațional pentru o viață profesională mai sănătoasă* și a studiilor de caz din Belgia, Germania, Finlanda și România a constat în examinarea și reflectarea asupra exemplelor de bune practici utilizate de partenerii sociali, instituțiile educaționale, directorii de școli și profesori pentru prevenirea riscurilor psihosociale și a stresului la locul de muncă, precum și pentru depășirea acestora.

Având drept scop susținerea partenerilor sociali din sectorul educație și a membrilor afiliați în realizarea acțiunilor specifice și elaborarea strategiilor de creștere a conștientizării importanței asigurării unor condiții de muncă sănătoase și sigure în rândul actorilor relevanți din sectorul educațional, prin prezenta declarație ne adresăm partenerilor sociali din educație, precum și membrilor naționali, regionali și locali ai acestora, personalului didactic, directorilor de școli și altor părți interesate de la nivel european, național și local (ministere ale educației, autorități locale, școli, sindicate, elevi, asociații, asociații ale părinților, reprezentanți locali etc).

Invitându-și membrii să contribuie și să încurajeze mediile de muncă sănătoase și sigure, EFEE și ETUCE intenționează să finalizeze activitatea acestui proiect de doi ani. Partenerii sociali europeni din sectorul educației invită în special organizațiile membre:

- Să implementeze orientările practice comune cu privire la *Modul de promovare a inițiativelor comune ale partenerilor sociali la nivel european, național, regional și local pentru prevenirea și combaterea riscurilor și pericolelor psihosociale în sectorul educațional.*
- Să încurajeze activități, măsuri și acțiuni la nivel național, regional și local pentru o mai bună conștientizare a importanței condițiilor de muncă decente și a mediilor de muncă sigure și sănătoase cu scopul de a asigura calitatea educației și bunăstarea personalului didactic.
- Să discute și să reflecteze, în cadrul dialogului social și al acordurilor colective de muncă, asupra condițiilor și locurilor de muncă decente, precum și asupra prevenirii *riscurilor și pericolelor psihosociale*, precum stresul la locul de muncă.
- Să identifice și să depună cereri pentru finanțare europeană, națională și regională pentru asigurarea durabilității acestor activități la nivelul instituțiilor de învățământ.

De asemenea, partenerii sociali europeni din sectorul educației își asumă angajamentul:

- Să examineze posibilitatea de a elabora în comun un instrument de evaluare online a riscurilor (OiRA) pentru sectorul educațional, cu sprijinul Agenției Europene pentru Securitate și Sănătate în Muncă (EU-OSHA)
- Să monitorizeze și să urmărească în comun implementarea orientărilor practice comune și să prezinte raportul de evaluare în cadrul conferinței Comitetului pentru un dialog social sectorial european în domeniul educației din 2018.

Concluzie

EFEE și ETUCE, partenerii sociali europeni din sectorul educației, își asumă angajamentul de a promova activ prezenta declarație la nivel european, și prin intermediul organizațiilor sale membre — la nivel național, regional și local.

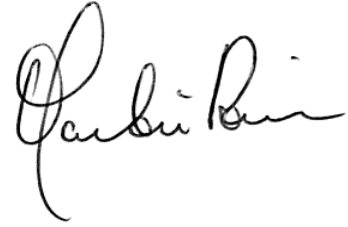
Dorim să încurajăm partenerii sociali naționali să-și intensifice eforturile și să-și consolideze colaborarea comună pentru a promova locuri de muncă sănătoase și sigure în sectorul educațional.

Această declarație a fost adoptată în Sesiunea plenară a Comitetului European pentru Dialog Social în Sectorul Educație (ESSDE) din 8 Noiembrie 2016.

Bruxelles, 8 Noiembrie 2016

Handwritten signature of Daniel Wisniewski in black ink.

Daniel Wisniewski
Secretar General
EFEE

Handwritten signature of Martin Rømer in black ink.

Martin Rømer
Director pentru Europa
ETUCE

Textul original în limba engleză.